

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121202172
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121202172.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. M., narodená XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov: matka U. M., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom Z., otec Y. M., narodený X.X.XXXX, bytom V. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 13P/20/2021-5 zo dňa 19.4.2021 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 13P/20/2021-17 zo dňa 20.5.2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenia súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím uznesením súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh navrhovateľa (otca) na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Dopĺňacím uznesením súd prvej inštancie rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, 2 veta druhá, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Dopĺňacie uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 234 ods. 2, § 255 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku, § 52, § 58 Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 14.4.2021 sa navrhovateľ (otec) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletú do jeho starostlivosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloletá v súčasnosti u neho býva, má tam zabezpečené riadne životné podmienky. Je zamestnaný, býva v 3-izbovom byte spolu so svojou priateľkou a so starým otcom maloletej. Matka maloletej je nezamestnaná, prespáva v unimobunke bez elektrickej energie, vody a sociálneho zariadenia. Z uvedeného dôvodu sa o maloletú nedokáže riadne postarať.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že navrhovateľ (otec) návrh odôvodnil tým, že matka nie je schopná sa o maloletú riadne postarať. Maloletá žije v jeho domácnosti, on je zamestnaný a schopný maloletej poskytnúť riadnu starostlivosť. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia teda nebolo tvrdené ohrozenie výživy, prípadne riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, čo je predpokladom pre rozhodnutie neodkladným opatrením. Vzhľadom na vyššie uvedené závery neostávalo súdu prvej inštancie iné, ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek pre uplatnenie tejto zásady.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec. V odvolaní uviedol, že je presvedčený, že matka ohrozila vývoj maloletej a nezabezpečila jej riadnu starostlivosť. Súd by mal posudzovať objektívne a pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, ak nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Ako otec sa chce o maloletú riadne starať a zabezpečiť jej všetko potrebné k životu. Pre kľudný život je potrebné nariadiť neodkladné opatrenie a zveriť maloletú do jeho osobnej starostlivosti.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre ich potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákone rozhodol, keď návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

9. Predovšetkým sa žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie treba návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odôvodnenie napadnutého uznesenia totiž nevykazovalo žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovali možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Pre nutnosť vyporiadania sa aspoň stručne aj s odvolacími námietkami a pre celkovú úplnosť sa však žiada aj tu doplniť nasledovné:

10. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

12. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčeného a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

15. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

16. Zo skutkových okolností v prejednáanej veci vyplynulo, že rodičia žijú oddelene, maloletá je v osobnej starostlivosti otca, ktorý otec žije s maloletou v trojizbovom byte s jeho otcom a s jeho priateľkou v jednej domácnosti. Otec je zamestnaný. Matka je bez zamestnania, žije v unimobunke bez elektriny, kúrenia, vody a sociálneho zariadenia. Otec má záujem zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú i naďalej. Otec sa v preskúmanom prípade domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, pričom návrh odôvodnil tým, že podmienky u matky nevyhovujú plnohodnotnému životu pre maloletú, naopak otec má vytvorené podmienky k plnohodnotnému životu maloletej. Súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keď dospel k záveru, že v návrhu nebolo tvrdené ohrozenie výživy, prípadne riadnej starostlivosti o maloletú.

17. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov. Tu odvolací súd musí prisvedčiť dôvodom súdu prvej inštancie pre zamietnutie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, že otcom navrhovaný spôsob rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia o zverení maloletej do jeho starostlivosti nie je možné považovať za zodpovedajúci potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je totiž nevyhnutné konštatovať, že ohľadne osobnej starostlivosti o maloletú je situácia v rodine zastabilizovaná, keďže osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec, pričom otec v návrhu a ani v odvolaní neuvádza, že by tento stav matka nerešpektovala a domáhala sa akýmkoľvek spôsobom vykonávania osobnej starostlivosti o maloletú. Niet žiadneho dôvodu na nariadenie otcom požadovaného neodkladného opatrenia spočívajúceho vo zverení, resp. v ponechaní maloletej v osobnej starostlivosti otca. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav ohľadne osobnej starostlivosti o maloletú za vyhovujúci a bez potreby zásahu súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia.

18. Vo vzťahu k uvedenému účelu neodkladného opatrenia a zisteným okolnostiam prípadu tak otcom navrhované neodkladné opatrenia o zverení maloletej do jeho osobnej starostlivosti nespĺňa požiadavku bezodkladnosti úpravy pomerov rodičov k maloletemu dieťaťu, keďže postráda charakter naliehavosti a nevyhnutnosti. Súd prvej inštancie správne návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže otec neosvedčil najnutnejšie okolnosti k tomu, aby súd rozhodoval nariadením neodkladného opatrenia a tiež spôsobom, ako to navrhuje otec, pričom svoje zamietajúce rozhodnutie

riadne odôvodnil. Zo strany otca ako navrhovateľa neodkladného opatrenia nebola žiadnym spôsobom osvedčená naliehavá potreba rozhodnutia súdu neodkladným opatrením. Naliehavá potreba pomerov účastníkov konania v prejednávanej veci nie je daná. Preto zhodne so súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že nie je dôvodné neodkladným opatrením dočasne zveriť maloletú do osobnej starostlivosti otca.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd nezistil žiaden dôvod pre nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia, preto zhodne so súdom prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenie nie je opodstatnený.

20. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej by bolo možné rozhodnúť až po vykonaní dokazovania v konaní vo veci samej za predpokladu, že otec alebo matka si podajú návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

21. Pri riadení sa všetkými už opísanými úvahami odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s doplniacim uznesením súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vo výroku vecne správne potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

23. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).